

ELŐFIZETÉSI ÁRAK.

Helyben kézbevevő.

Egész évre . . .	8 frt — kr.
Fél évre . . .	4 — „
Negyed évre . . .	2 — „

Távoli postán küldve.

Egész évre . . .	9 frt — kr.
Fél évre . . .	4 — 50
Negyed évre . . .	2 — 25

Egyes szám ára 4 kr.

s kapható a kiadónálvalan és
Grossa G. boltjainálvalan.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Börmentelen levelek nem fogad-
tatnak el.

HIRDETÉSEK DÍJA:

3 hasznos gúmról-sor v. annak
helye 7 kr. Nagyob és több-
szori hirdetésnek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés után
meg 4 k 1/2 v. 30 kr. betétdíj
fizetendő.

Külföldi közlemény ára 10 kr.

Hirdetése és nyitási cikkeik
díja előre fizetendő.

HIRDETÉSEK (elővetések): Brassóban a kiadónálvalan Kolozsvár-utca 20. sz. a. — Budapest: Eckstein Bernát, Goldberger A. V. Mezői A., Schwarz Gy. — Bőrsőben: Danberg J.,
Hassentein és Vogler, Schalk Henrik. — Berlinben: Mosse Rudolf, Frankfurtban: Daube G. L. és Társa, — Hamburgban: Károly és Lehmann az hirdetői irodájában.

Főszerkesztő:
Dⁿ WEISZ IGNÁCZ
ügyvéd.

Szerkesztői iroda:
Brassó, László-utca 10. szám alatt,
hová a lap szerkesztéséhez küldendő leveleknek
Közvetlen vissza nem adatik.

Felolvasó-szerkesztő:
Dⁿ FISCHER ÁKOS
ügyvéd.

Előfizetési felhívás.

Mintán a „BRASSÓ” július 7-étől kez-
ve — vasárnapokat és ünnepeket kivéve —
naponta fog megjeleni, ezenem előfizetést
nyitunk a „Brassó”-ra és pedig:

Július, aug., szept. hónapokra 1 ft 50 kral,	
az október—decemberi negyedre 2 ft ralt,	
egész évre	8 —
fél évre	4 —

Postai küldéshez az előfizetési díj:

egész évre . . .	9 frt — kr.,
fél évre . . .	4 — „
negyedévre . . .	2 — 25

Midőn még tudatjuk a t. közönséggel,
hogy lapunkat egy héti mutatóvásképpen
ingyen küldjük, kérjük lapunk további támo-
gatását.

Brassó, 1894. július hó 8-án.

A „Brassó” kiadónálvala.

Nyílt levelé

Dr Weisz Ignác urhoz, a „Brassó” főszerkesztőjéhez.

Kedves barátom!

Örvendetesen voltam meglepetve: mi-
dön lapod szombat számbán azt olvastam,
hogy az egykor annyi küzdelem árán megalapított, hetenként háromszor megjelenő
„Brassó”, a mult szombati számtól kezdve
napilappá változtatva fog ezután megjeleni.
Az én életem tíz év óta elválaszthatatlanul
összeesőrt a te lapod életével.

Egymásra élednek fel ma emlékezetem-
ben azok a küzdelmek, melyek által lapod
odáig járhatott, hogy a mit senki jelen tá-
rsadalmi viszonyaink között remélni nem

mert, általa ide egyszerre megvalósulva
áll a közönség előtt.

Ma visszaemlékezem arra a reám nézve
nagy felelősséggel járó időre, midőn Sze-
ternyi József barátunk véletlenül Brassóban
megjelent és Brassóban egy magyar lap al-
apítását indítványba hozta. Ártatlan voltam
az egész dologban és mégis arra ébredtem
fel, hogy előlöröm magához rendelt és ki-
jelentette, hogy „szeretne velem v. polhára
tisztá bört tölteni.”

A nemeslelkű Bethlen főispán előtt az-
zal voltam vádolva (?), hogy titokban én szí-
tom a tüzet, én akarok Brassóban magyar
lapot csinálni és ez által a nemzetiségek
között a békét megzavarni, felforgatni.

Miómultam a vád hallásán, mert nekem
legkeveseb részem sem volt e magyar lap
megalapításának dicsőségében. Mit akar te-
hát gróf ur? — kérdeztem a nemesszervi fő-
ispántól. — „Azt, hogy akadályozza meg
minden erejével azt, hogy Szeternyi Brasso-
ban magyar lapot alapíthasson!” — Ión a
szelid parancs. „Jó, megteszem!” feleltem
és megtettem, mert állásom függött közcsán.
Ha meg nem ígertem volna és Szeternyi
tervét le nem szónokoltam volna, már akkor
utálpot kötöttek volna talpamra...

Szeternyi barátunk Népi Szent-Györgyre
vonult és ott próbált sikertelen szerencsét
a „Határszél Közlöny”-nyel. Nemsokára viz-
szajgott Brassóba és a te sola el nem her-
vadó támogatással 1884. decz. 20-án ki-
adta a hetenként megjelenő „Brassó”
mutatóvánszámát. Nekem semmi érdemem
sem volt a lap megindításában, de nemsó-

kára a nemeslelkű gróf-főispán is belátta,
hogy Brassóban szükség van egy német és
egy román napilap mellett egy, hetenként
bár 3-szor megjelenő magyar lapra, melyet
aztán ittlete alatt legmélegebben támogatni
kényszerített.

Ekkor aztán én is felesaptam há munká-
társnak és Szeternyi 5 évig tartó szerkesz-
tősége alatt a „Brassó” elérte azt, hogy
nélkülözhetetlen lapja lett Brassó, Fogaras-
és a két Küküllő vármegyéknek. Az ő el-
távozása után sok válságom ment át a „Brassó”
de én e multia visszatértem, tiszta tuzat-
dattal elmondhatom ma azt, a mit Petőfi
1849-ben Szász-Sebesben Bem tábornokhoz
írt költeményében magáról elmondott:

„Sokan elhagytak, de én ugy-e el nem
hagytalak?”

A Czenkálji román lapszemléi, öndiesek-
vés nélkül elmondhatom, hogy nagyban se-
gítették a „Brassó” eljeredését. Jutalmam
az volt, hogy Szabó Sándor barátunk indít-
ványára az új kutona-körház előtt utcázt
elneveztek „Czenkáljának”, a mely tuz fogza
élni Czenkáljait.

Legnagyobb jutalmam pedig ma az, hogy
az a lap, mely az én nevemről elválasztha-
tatlán, a mult szombati számmal napilappá
lehetett. Ez azonban már egyedül a te ér-
demed.

Aggódtam ezeltől 10 évvel a lap me-
ghéltése miatt és a mi tölem telt, én min-
dent megtettem, hogy megélhessen és méltó
tolmácsa lehessen az itteni magyarság érde-
keinek. Csodálatos: ma már nem aggódom
a napilappá vált „Brassó” élete miatt.

TÁRCSA.

Egy szerelmi történet.

Az alábbi ábrázolás a „Figaro” pályázatán
az első díjat nyerte meg. Szerzője ismeretlen ma-
radt. Nem kételkedünk benne miszerint t. olvasó-
ink ugyanolyan tetszősen fogják azt részesíteni,
mint a nyilvánban a híres világhírű közönségé-
részesítése.

Szembé velem, az utca tetsző oldalán három
ablak nyílik, melyek kivánságomnál felkötve,
dies órámban nem egyszer szórakoztatnak. A nagy,
kopottas, szárák há közepén, egy nézett ki e
három ablak, mint egy fűző kert. Egy egész
esomó virágcsép volt bennük felállítva mintegy
esztendőre; folyondárak kapuskodtak az ablak-
párkányokba a lehető legszebbeseből tekerőzö-
sökből, majd a magasa törve s ott vakmerően állva
meg, majd pajkosan aláhullva, idő-oda hínálózva
s át meg átjárva a kaliták és széri se számát,
melyekben megszámálhatatlan madárlah vidám lár-
mával esiesgergett.

Ezen dől keletben két galambos féj jelenik
meg. Minden reggel, midőn függönyömet felhuzom,
látom az öreg bácsi fejét, a mint virágait mőrdő
kezekkel nyesegeti, a hernyóktól tisztogatja. Az

után a néni jó, fehér főkötője alatt: olyan fehér az,
mint haja jó ily tiszta, oly csinos, mint csak ama
bizonyos tulzót jó gazdasszonyoké lenni szokott.
Ő a kalitákat gondozza. Egyenként szedegeti le
azokat nagy óvatossággal s midőn ismét felgatyolja
őket, csakugy fénylenek a tisztaságotól. Mintha a
kis falanok is örvendének neki, meg nagyobb
móhóságul csipdesznek a friss ezkordarabkákat,
ropogtatván a magocskákat.

Igy töltök el a reggelt; ebben a gyönyé, köz-
zos gondokodásban, melyvel az öreg virágjalkak
s madárkákak részesültek.

Aztán mindennap a két öreg ugyancban az
órában együgyű sőt ki, egymást támogatva, egy-
másra mosolygva, régi jó időkre emlékeztető gu-
nyakban.

Bevallom; kívánságom annyira ragadott,
hogy több ízben nem restellem, a tugep párnák
utána menni: a Trinité square-ra mentek, telen a
napod alatti keresve, nyáron egy kis árnyékos tu-
zolyt. Az öreg ur zsebéből mindig egy jókora darab
kenyeret húzott elő, a melyből szót uroszárka a
verebek legzői rohantak. A néni a rózsás arcu
gyermekeskedő mulatott, változatosaiból — válto-
zatosaiból játékokkal eszelve ki számukra, nem egy-
szer megölelgette, megcsókoltatta örökre vidám
szíveszén. Így szórakoztak az öregek, tiszta lel-
kesmerőn aggrak székácsokát, kikönn a nív, ár-
tatlan lények társasága a legkedvesebb időtöltés
szokott lenni.

Szép májusi esteinek ismét az ablaknál
látam őket, a mint a virágcsépek közül kikuk-
csáltak s ha néha a hold teljes fényével tügy-
tálakajkra, azt is kivételtem, a mint egy-egy
gyöngös eszokót elváltak: nem különben mint két
frissen szült szerelmes.

Hogy az enbor kívánsi — no az régi do-
log! Hat nem esoda, ha nem egyszer azon gon-
doklítottam: vajjon honnan nőlek és ez emberek:
az öreg urasaka, meg a néni? vajjon hogyan
nézett ki az első, midőn még viruló egészében s
tízit erőjeiben volt? S mi volt; mit esínált? Hat a
néni? volt-e valamikor darázs deréke, hű,
kaczer leány? vig danájú, mulatni vajgyó!

Mert így van ez a nagy városban. Éven-
ten átunk egymás mellett, majd könyökökkel
örölk egymás, de ismeri: nem ismerjük egy-
mást. Születünk s meg s halunk egy-ugyanazon
hárbán, a nélkül, hogy egymásról tudomásunk
s lenne, nem hogy egymás szívé kismerhetők s
megtudhatók, ha vajjon ézzett az a mit ki íránt;
szeretett: kit; szenvedett: miert, mennyit?

Egy délután, a mint huzajtom, esett hallot-
tam, mintha valami az ablakból az utcára hullott
volna; oda tekintve, egy kaliták láttam romjai-
ban heverni s a romok között apró szárnyasak-
kat kősebbebe eszkodott. Mire az öreg lejtött,
már csak a kimúlt kis tetemekek szedlette össze,
a miben én is segítve, lállás közömbösen része-

Miért?

Azért, mert törekvőstünknek, összetartásunknak és haladásunknak nagy szüksége van egy naplapról, s mihiely ennek szükségességét éreztük, annak fennállása kétségtelen. Ha szüksége van a románoknak s a szárszónak Brassóban naplapról: bizonyos, hogy nekünk is éppolyan égető szükségünk van egy szabadlevél magyar naplapról.

Te, — hogy huszárosan fejezzem ki magamat — nekivágtál a dolognak. Jól tetted, járt előttnk és mi követni fogunk. Csak kitaratás, csak jó és hazafias munka kell és a siker bizonyos. Meleglen üdvözlök bator-ságodért és kérek, számíts engemet is azon munkatársaid közé, a kikre minden körülmények között bizon számíthatsz.

Brassó, 1894. július 8.
Szerető barátod

Kocs Ferencz.

kir. tanácsos, nyug. tanfelügyelő.

Belföld.

* *A szabadelvű anket.* A szabadelvű anket július 7-én befejezte hosszán nagyérdemű tanácskozásait.

* *A zögrébi évek beiktatása.* Nagy ünnepélyességgel ment végre július 8-án a zögrébi új évek beiktatása, a báb, a horvát miniszter, a hadtestparancsnok stb. jelenlétében. Sajnátságot, hogy Posilovits beszédökben sietett ismétlése a mellett kortesdink, hogy Horvátországban ne hozzák be a kötelező polgári házasságot.

* *Apponyi gróf beszéde.* Apponyi Albert gróf jászberényi beszéde egy új mondatot sem tartalmazott. Azt mondogatta, hogy őssel már nem kíván a polgári házasság feletl vitatkozni és ellene agítálni, bár ismételte, hogy a nemzet többsége nem kívánja azt. Követeli, hogy okvetlenül minél előbb a nemzeti ügyek teljesítése, a mire képtelen a mostani kormány, mely sehogysen tud még földművelési minisztert sem találni. — Nem szavaz sem semmiféle közigazgatási reformot, mely gyarapítja új kormányának a hatalmát, a mely nemzeti aspirációit semmit sem akar tudni. Csak új kormányának szavazza meg ezeket, a mely e tekintetben garanzákat nyújt. Jellemző, hogy a banketteln az első felkötésint Apponyira egy apatpölcökön oldta.

* *A felbéli bíróságok környakodási szünete* a hó elején kezdődött, mely alkalmával a szüneteltetés a következőképpen alakult meg: A kir. kuria büntető osztálya július 1-től 28-ig. Előző:

sült. — Alig tudtam meghatottságom uralkodni, az öreg könyvezet sietősen látva. Másnap az úressé vált helyen, új kalitka ékeskedett s benne új lakók eszevették.

Az öregek, sőtve az ajándékok: másnap meglátogattak. Így ismerkedünk meg. De idő telt bele, mi ki mi létünknek fátalt előttem meg lehetett; ione a megható kis história, úgy, a mint az öreg néni szóról-szóra nem ebeszélte.

„Egy kis faluskában születtem; ott, messze innen, Elzásban; tíz éves koromban bányában kerültem, mint szolgáló, mért takaritanom, surd-nom kellett; mosnom: szóval minden nehézmunkát a házban s a ház körül végeztem. Bányám könyörölébe vettem magához s fizetésben lakást meg ennem adott; az a sok verést nem számíva, melyet talán megérdemeltem, mivel bizony nem egyen a sok és nehéz dolgot fáradást s kimerültséget. Mézővén dolgoz volt; Kriszán gazdaságnak kellett hát engedelmességek, a ki, ha a most jó hosszú idő multán is visszaemlékezem: rossz, nagyon rossz aszony volt; de a gyermekek, a tanúk — mert bátyám tanító volt — még nagyobb rémen volt; ezek minden pajkosságok ezáltalánban engem szemeltek ki s ezen felül még bátyám elött is minduntalan elragalmaztak.

Mézővén bátyám igen szigorú volt, s meg nem engedte volna, hogy a hükköl még csak egy szót

Osztrovsky József; bírák: Szefforth Ede, Bonch Gyula, Személy Lajos, Xemberger János, Székely Ferencz, Mikó Miklós, Tóth Gernő, Szentmáry Dózsa, Julius 29-től augusztus 25-ig. Előző: Czorda Bódó; bírák: Seyfforth Ede, Székely Ferencz, Mikó Miklós, Nedezdy Odón, Hieronymi Béla, Tóth Gernő, Szentmáry Gernő — Polgári tanács: Julius 1-től 28-ig. Előző: Ober-schall Adolf; bírák: Vavrik Antal, Hamnersberg Jenő, Gyárfás Ferencz, Kormos Adolf. Júl. 29-től aug. 25-ig. Előző: Manolovich Emil; bírák: Ádám András, Gyárfás Ferencz, Fechtá Endre, Fabinyi Ferencz.

Az urbéri dézsmák kárpótlása.

(Vége.)

Előirányzat

Az urbéri és kárpótlás részben visszatartott urbéri tized kárpótlás kiadásai kiadásai összegekről.

I.

Az árendás fiskális számla ezimre eddig nem kárpótlott mintegy 500 ezer községi urbéri tized kárpótlása a községekben megállapított s 9,801,247 frt. 32 krajczárt tevő urbéri kárpótlási összegek, egy tized része alapján kiszámítva, 989,124 frt. 45 kr.; pengő pénz 1,038,580 frt. 67 krajczár.

II.

Az általános alkalmi zott 1/4 kezelési költség helyett levont 1/4 kezelési költség helyesbítésé ezimre a megállapított tized kárpótlási tőke 1/4 rész 724,445 forint 15 krajczár pengő pénzben = 746,887 forint 40 1/2 kr.

III.

Az 1848. július 1-től 1858. szeptember 15-ig visszatartott káratok 892,345 forint 34 krajczár pengő pénz 936,962 frt. 71 kr.

Mindhárom együtt és összesen 2,609,915 frt. 44 kr. pengő pénz = 2,740,410 frt. 78 1/2 kr.

Ebből az I. ezim alatt eszített összegek fele 494,562 forint 22 1/2 krajczár pengő pénz 519,290 forint 38 1/2 krajczár a királyi kincstár javára esett, maradt a volt földesurak részére kiadásra összeg 2,145,353 forint 21 1/2 krajczár; pengő pénz 2,221,120 forint 45 kr.

A magyar művészek és a millennium.

A magyar közpözüvészek egyesülete gyűlést tartott Budapesten a műesarnokban, a melynek egyik főtagja a kormányhoz intézendő memorandum, a melyben a művészek a kormány támoatását kéri, hogy megfellebbezzék a várokozásnak, melyet a nemzet a millenniumi kiállításra fűzött.

Ne szi! Lea művelőknek ki kell venni részét a szövetségbe; mi fiatalainknak szavetad, de majd meglátod, lesz idő, midőn Irti fogják hogy nem vagyok buta, a minék tartanak; itt ezimék ének a honokára ütött, akkor majd dolgozni fogok a kenyert keresni. S ha majd anyam lesz, a menyőből elarthatlak, meglásd, utánad jövök s feleségül veszek. Mond, akard, kis Lea?”

(Vége következik.)

is váltathass. A talonura nem volt ok, mert bizony ahhoz semmi kedvem sem volt. Csak egy érdekel, mindannyiunk kedve; egy véna, hajlott deák, grunge fluskas, kinek szemé beteges lázban égtek. A „püposkink” eszofolt.

A bátyám nem szerette, mert az iskolából sok hiányzott, apja a libakkal gyakran a mezőre küldtén őt. Társai még kevésbé szerették, s pedig nem egyből, mint azért, mivel bár csak ritkán jött az iskolába, náluk mégis jóval többet tudott.

A szünetek alatt a „püposka” mindig kijött s a kut kövének sarkára üldögélt; így látam mindig, egyedül, náluk nélkül — a mosoknyira alabaktól — szemével elvezve a távolban, messze, messze a felteleg között.

Egy napon sírni hallott; ismét megverték volt. Felállott, hozam jött, gyngyöden rám tekintett s halálán állt helyére, így szóló hangom: „Ne szi! Lea művelőknek ki kell venni részét a szövetségbe; mi fiatalainknak szavetad, de majd meglátod, lesz idő, midőn Irti fogják hogy nem vagyok buta, a minék tartanak; itt ezimék ének a honokára ütött, akkor majd dolgozni fogok a kenyert keresni. S ha majd anyam lesz, a menyőből elarthatlak, meglásd, utánad jövök s feleségül veszek. Mond, akard, kis Lea?”

(Vége következik.)

egyszerű iparkálódásnak, hanem magasabb értelemmel volt kitalálási kiállításnak van tervezve, anként következik az, hogy az egész kiállítás siker legyenessé összefüggésben s a közpözüvészeki kiállítás sikerével.

Felsoroljuk a memorandumban azután a művészek által a módozatok, melyeköl szeretnék a siker legkönyvebben elérhető. E módozatok a következők:

1. Pályázat kiírása történelmi képekre;
2. gondoskodni arról, hogy a kiállításra a kiváló művek megvásároltsanak;
3. felszólítani a törvényhatóságokat, hogy a területükön lefolyt történelmi eseményeket örökítsék meg;

4. felszólítani intézni a főúthoz és főpárokhoz, hogy eszadikák történésből egyes jelentek illusztrálás képeket rendeljenek meg;
5. tisztán művészi értékű szobrokat külön rendeljenek meg.

Az egyhangúlag elfogadott memorandum felváltása után felváltást az országos nagy közpözüvészeki hasonlóságnak felállítását is, melyet ki való szakmiserrel és tanulmányok alapján Szencsényi Miklós titár készítet. A memorandum a gyűlés nagy többséggel fogadta s az egyesület jegyzőkönyve közszentelt Szencsényi Miklósnak. A memorandumot egy tizedek azt bizottság tegnap nyújtotta át Wekerle Sándor miniszterelnöknek, báró Eötvös Loránt kulturálisminiszternek és Lukács Béla ke reskedelmi miniszternek.

A gyűlés szövege több még Spányi Béának az az indítványa, hogy az új műesarnok nem helyes az artzál forrás vizsgálati, a mi által a felállításnak nagy szűkösökben esetenben néhány ritka és kényes dolognak megvétel lehetne ténylest. Az indítványt véleményezésre végett átküldik az építő nagybizottságnak, s ezzel azután az ülés véget ért.

Egy eltévedt fia.

Megemlékeztünk azt a „Tribuna-ban” megjelent ama nyilatkozatot, a melyben, a bécsi, gráci és budapesti egyetemek, valamint a nagyváradi jogakademia hallgatói közli ötenyelvez előli diák azonnosságot vállal a Manifest és Apel ezim izgató füzetek szerzőivel.

A nyilatkozatot aláírt diákok egyikének edes atyja, Rozvány György ur, Nag- Szalonczi levelet írt azután a Budapesti Hírlap-hoz, felkérve mindazon lapokat, melyek a diákok nyilatkozatáról megemlékeztek, levelet küldni.

Szó szerint közzé kell tölteni is az érdekes levelet:

Tisztelt szerkesztő ur!

Oláh lapot sola sem jartam, de ha jartam volna is, értelmit jartallásom miatt az élel nyelvben, aligba tudtam volna kibetizni. Innen impeditum impedius ok miatt a Tribuna közleményét arról, hogy 58 oláh diák a Manifest és Apel-ért szolidaritást vállalt ol, elsőben a Budapesti Hírlap, majd a Nagyvárad és Arad és Videke ezim lapokból olvasom, legnagyobb megdöbbenéssel és keserves szívvel: mert a nagyváradi joghallgatók egyikének nevéről, bár oláhsan elferdítve (Rozvány helyett Rozvan-t írva: saját édes fiám nevét ismerem).

Mikép jutathott az a szolid érkelesi fiám, — ki az oláh nyelvet alszabán nem tudja, nem érti, — ki a szolid házán oláh szerelmeit, aspiresziókat sola nem hallott, — ahhoz, hogy az általam nem értett oláh nyelven szerkesztett nyilatkozatom sá” megjelölje nem tudom.

Fiam e teves lépése mely szomorúságot okozott egész családomnak.

Nagybó a banatunk, mint a könyrszerített nyilatkozatomnak szégyene.

En N Szalonczi lakva, minden néposzezárs-nál magamat és eszládomat — ámbár vállalkom görög kelti — magyar nemzetségeim jövezetén be

Nem lehetett másnyek tennem, mert atyám és nagyatyámnak gyermekről csak nyelve magyar volt. Mindnyáján ama görögök közt tartozom, kikről Jókai Mór a „Fekete gyémántok 41 k. kötetének 3 k. lapján ezt mondja: „Ezen görögökön sonki sem vette észre, hogy nem törökök, magyar emberek. Magyar volt a nyelvének. Nem is különítették el magukat. Mindenütt ott voltak, a hol más.”

Fiam laptevéből lekreme hárult bánatot már az is nagyobb, keserűbbé teszi, mert ez (nem ugyan ismerősim előt) 1848—49-iki hónap végénagy hazafias szolgálatomat, — Szalonta Törélmének megírásával, — magyar író csekély reputációt és egy hosszú nagy életet át lid, hazafi s magaviselekésemet, melyért Szalonta város tisztán magyar nyelvű közönsége engem két ízben is városi főbírói megválasztott, — dezanavtja.

Eltér possem, sed juvare non potest.
Kérem azokat a lapokat, melyek az utál-
dások onvárdát közölték, e czikket lapjukba
felvenni.

Nagy-Szalonta, 1894. július 4.

Rozvány György,
h. ügyvéd, 1848—49-iki évi
őreg honvéd.

Tanügy.

Matematikusok versenye.

Az 1894—95. évi elején a Matematikai és Fizikai Társulat Budapestén és Kolozsváron versenyt rendez. A versenyben azok a tanulók vehetnek részt, a kik az idén a magyarországi nyilvános középiskolákban érettségi vizsgálatot tettek.

A feladandó tétel a középiskolai tananyag köréből való és a bizottság által enged a kidolgozása. A pályázók könyvet és jegyzeteket is hozhatnak magukkal. A választásnál a bíráló eljárást a két legelőbb dolgozat készítőjének pályájakat illeti. Az első dbt 100, a második 50 korona. A pályadíjakat a társulat elnöke a verseny után következő rendes ülésén átja át a nyerteseknek.

Az eredményről a vallás- és közoktatásiügyi miniszternek jelentést tesznek és a VIII-ik osztály matematikai és fizikai tanárát is értesítik, kinek osztályából a díjnyertes kikerült. A jutalmazót dolgozatokat a „Matematikai és Fizikai Lapok”-ban is közlik.

A versenyre szeptember 8-ikáig jelentkezhetnek a társulat titkárnál. Meg kell nevezniük a tanintézetet, melyben érettségi tettek és ki kell jelenteniük, vajon Budapestben vagy Kolozsvárat akarnak-e versenyezni. A versenyre igazolást az érettségi bizonyítványt is el kell hozni.

Irodalom.

Emigránsok élete. Kossuth Bathányi Kázmér, Percei Mór s a többi előző emigránsok sumiai életét, élelményét és viszonyait (érdekes ismertetést a Kolozsvárt szerkesztett *„Többségi Lapok”* legújabb száma az emigránsok egyik jelszó talirójának a „Sánta huszár”-nak tollából. A lap megemlíti a tömör szorosan befejezett kegyetlen honvédméltóit. Három honvédek mutatója be a képt, kik közül az egyik a veres sapkások közül való, a másik Komárom várát védte, a harmadikat Guyon Richard a szegedi csatában nevezte kihadnagygyá. E férfiak neve Faragó József sótnak Karáselesem. Érdemes róla az, hogy tizenöt gyermeke volt, kik közül kilenczet nevelt fel a hazának. „A Törleiméi Lapok” Pantheonja kíván lenni az 1848—49-es honvédeknek, kendre köztük számdokú minden jeleltényekbe szerepel 48—49-es honvéd arcképeit a kolozsvári ekleisze múzeum arcképe aszarkából.

A lap történetén egy tájékoztatót közöl a módokból, melyek a szegény honvédek megemlékett nyugdíjhoz jutának, és a melyet közölsébből ismertetni fogunk.

„Wekerle nóták” cím alatt *Dankó Pata* a szegedi jeles dalosznér egy sikerült eredeti magyar dalt ajánlott *Dr. Wekerle Sándor* miniszternek ur nagyelműségének, ki is ez ajánlást elfogadta. Ezen körülmény bizonyítja annak, hogy a dalok sikerült és felbuzgósított, de saját meggyőződésünkben is ajánljuk ezen kitűnő zeneművet közönségünk figyelmébe.

A díszesen kiállított és Wekerle arcképével ellátott Pécsé Valentin Károly fia zeneműgyűjteményében Pécsé jelent meg. Ára 1 ft.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Személyi hírek.** Hansenheimi és Hohen-Eppau Pap Antal báró csapat-divizionárius nr 6 ezredjének a Nagy-Szebenből Brassóba érkezett és kísérettel együtt a „Bakarest” szállodában lakik. Ő ezredjének a helyőrséget fogja megvizsgálni.

— **Simon Jenő** szent-Ferenc-rendi provinciális tégap Fogarásról Brassóba érkezett és a helybeli szent-Ferenc-rendi zárdaiba szállt.

— **Krópoly József** nyugalmazott tüzérezredgy, kit tegnap nagy katonai díszlet temették el, annak idején Miksa császár alatt résztvett a mexikói hadjáratban. Mexikóban az arzenál parancsnoka volt és a Quadelup-renddel volt kötötve.

— **A „Kr. Z.” német lapjának** tegnap közlött cikkeiben az „Alteutscher Blätter” című lapnak egy hitvány formérvényét fogja Magyarországot és a magyarok ellen, és a német lap ezen gúnyosdhoz — a „Kr. Z.”-nak egy sava sinzen.

— **Zajzoni fűrdőorvos.** A zajzoni kedves és az idén nagy látogatottságnak eleve néző fűrdő ez elűt orvosa: dr. Gölner Aladár művt, egyetemes orvosudor lesz, kik képestet középiskolai orvos és közegészségügyi tanár, speciálta fog- és szájbetegségeiben és ki már Zajzonba meg is érkezett.

— **Sefatéri zene** van holnap reggel fél 7 órákor és azelőt saterén. Játsszik a katonazenekar.

— **Hangverseny.** A városi zenekar holnap este 8 órákor a földvelében alábbi műsossal hangversenyt ad. 1. „Castello”, induló Novacek. 2. Nyitány „Orpheus”-ból, Offenbach. 3. „A regg királyának”, keringő Ivanovitch. 4. „Bál után”, Harist. 5. „Katonaelet”, Kéler Beld. 6. „Magyar Királság” (12. sz.), Liszt. 7. „A székely”, Kéler Waldteufel. 8. „Bécsi népméne”, egyveleg Komzál. 9. „Sylphid-gavotte”, Lehár. 10. „Prági termék”, induló Kalesnyik.

— **Idegenek Brassóban.** Halár a romániai lapok meglelték „Kivették”, hogy tükün az idén a román földvelében érkeznek az idegenek Romániából megírás csak átjárnak. Már is számos román család van itt meg tett nyárán lakások.

— **Tűzoltók** tegnap este a gyarkorló-téren nagy közönség előtt igen sikerült gyakorlatot tartott.

— **Megbörösödött** tegnap délután a nagy katonai temetés alkalmával megszóltat ügyvédek mint két, egy hálafülsi üres székét elő fogott és villámsebesseggel futottak le a Kis-Bolonyán. Elkörülhetett lett volna egy nagyobb szerencsétlenség, ha egy, véletlenül a honvédlaktanya előtt állomáslátott fűrdőből érkezett tramwayvonatból a lovak ismét meg nem ijednek. Látna azonban a tramway, a lovak egyszerre megálltak. Ez alkalommal a tramway mentő volt.

— **Szegyeje magát** az, ki az előt saterét tisztán tartani és illetve szöporténi köteles, meg az még sem járja, hogy — mint ez tegnap történt, meg 7 órákor is soropojnak az előt saterén, minnők közölsébe lenni van porral a kisköz és akadályoztat és ember sétálni. Bizony az sem lesz irigyletű dolga, ha például a holnap reggeli tizenötöt porlevegő fogja a sátorú közönséget fogadni. És vajon mikor fogunk mi annyira minni, hogy igazi fűrdőveldeit fogunk az utókori fűrdőveldeit, meg bizony szegény annyit hydram mellett hordókiból fűrdőveldeit. „Körjük” a tekintetes városi tanácsot szigorú rendeletet adni ki, hogy utazók és szöporténi reggel 6 órákor seperve és fűrdőveldeit legyenek.

— **A maros-vásárhelyi kereskedelemi és iparkamara** az érkelekut tudomására hozza, hogy a m. kir. állami vasutak budapesti gőgyárában több székely vasaztergályos és gyalus nyertel alkalmazhat.

— **A trafikokoz mozgalma.** A dohányfűrdővelde-tudalomsnap vasárnapi délután országos érkelekut tartottak a Szebenhelyi-író kisközben a vasárnapi munkaszünet tárgyában. Az érkelekut mintegy százharz érdeklőt fűrdőveldeit jelent meg. Broder Miksa ajánlja hosszabb bevezetés után a következő határozati javaslatokat: 1. Mondja ki az országos érkelekut, hogy kívánja a vasárnapi kötelező munkaszünetet a dohányfűrdővelde-tudalomsnap részére. 2. Mondja ki az országos érkelekut, hogy a zárvást ann trafikokoz részére, a kik egyelőt ezikket az áruistának, ugyanarra az

időre kívánja, a mely reánk különben is kötelező (tehát délután 10 vagy 12 órára), a kizárólagos tözsdek számára pedig délután 2 órára. 3. Mondja ki az érkelekut, hogy a dohányfűrdővelde-tudalomsnap érkelekut megvására, védelmezése országos ipartestületet alakít és hivatalos szaklapot alapít, a mely az ipartestület tagjainak hazaia legalább kétszer évenként megküldésök. Az érkelekut tölsdek hozzájárulása után e javaslatokat elfogadta és Verzár István közölsételeben álló polgármesternak a trafikokoz országos ipartestületnek végrehajtó-bizottsági tagjait választotta meg.

— **A pápa állapota,** mint Rómából jelentik, hirtelen gyöker fordult. A katasztrófa minden órára bekövetkezhetik. A bíborokok a Vatikánban össze vannak gyűlve.

— **A kereskedelemi miniszter utja.** Máramaros-szigetéről jelentik tegnap délután: Lukács miniszter és kísérete reggel Kosikban Nagy-Boskóra indult. A társaság innen vasuton M-Szigetre ment hol Roszner főispánjánál tiszteletükre ebéd volt, melyen a megyei notabílisok is részt vettek. A miniszter és kísérete délután 5 órákor Budapestre utazott.

— **A „Magyarország” sajtópöré.** Bolonyi Imre sajtóügyi vizsgálóbíró értesítette Holló Lajos dr., mint a „Magyarország” felfaló szerkesztőjét, hogy a lapjában Örési korruptió és A botrány címmel megjelent cikkeik miatt a kir. ügyesség az kormány rágalmasza ezímen paraszat emelt s kérte emellogva az illető cikkeik szerzőinek megnevezését. Holló Lajos már tudatta, hogy az első cikke 6 maga, a másodikat Bartha Miklós írta. Mind a ketten orvos. Képviselői lévén kihallgatásuk csak mentelmi joguk felfüggesztése után történtek meg.

— **Óriás medve.** Máramaros Szigetéről írják, hogy Vissz tájékan egy ordőr óriás medvét ejtett el, melynek hossza az orrától a farkáig 2 méter és 25 centiméter, a medve két első lábá kiterpesztve a derékától a medve 2 méter és 50 centiméter. Csak Imre erőltölgött, ki a medve bővét megvette, elküldi a budapesti Kúlihátra, mert hasonló nagyságú medvét rég nem lőttek. Máramarosban sok vadászán van medvebőr, de ezt egyik sem közöli meg nagysága. Az ordőr a medvét egy lövése terítette le, de a vadalkalmat volt még annyi ereje, hogy a közelében lévő nagy fat kinjában egészen lehajomta.

Szerkesztői úzenetek.

Schwider Hans úrnak Erdélyben. A Kr. Zug-ra vonatkozólag hoznak intézett levelező-lapjait vették és azt emlekké ettettek.

K. J., N. Gy., K. M., és N. L., uraknak Fogarason; K. F., G. Gy., H., A., uraknak Maros-Vásárhelyen; G. J., N. M., uraknak Sepsi-Szent-György; továbbá mindazoknak kik Kolozsvárról, N-Szebenből, Segesvárról, Beszterceből, Kéhalomból, Kovászláról, Zagonból, Zaboláról, Tusnádról, Zagonból, Zernestől stb., a napilap ötletéből gratuláltak. Köszönetet zért és az igért további támogatást.

A budapesti értéktörsze árjegyzései

1894. július hó 10-án.

Magyar aranyárjárdék 4 %	121.25
Magyar koronárjárdék 4 %	95.05
Magy. vasúti kölcsön aranyban 4 1/2 %	128.—
Magy. vasúti kölcsön ezüsterben 4 1/2 %	101.75
Magy. köl. vasút áll. kötv. 1876-ból	124.—
Magy. földtelher. kötvény 4 %	95.25
Italmérsék. gy. megváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtelher. kötvény	96.—
Magy. nyvremény-sorsjegy kölcsön	143.50
Tiszszab. és szegedi sorsjegykölcsön	142.25
Osztrák járdék papírban	98.—
Osztrák járdék ezüsterben	98.—
Osztrák járdék aranyban	121.50
Osztrák koronárjárdék 4 %	98.—
1890. évi osztrák államsorsjegy	147.—
Osztrák-magyar bankrészevény	1000.—
Magyar hitelbank-részevény	439.50
Osztrák hitelbank-részevény	350.50
Osztr-magyar államsügyi részvény	388.—
20 frankos arany (Napoleonfor)	997.—
Nemzeti-birodalmi márká	61.45
London vista	123.30
Páris vista	49.80
20 márkás arany	123.38

Lapfeladatok:

Dr. FISCHER AKOS.

Kiváló A „Brassó” nyomdája.

